

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetussuunnitelman perusteet

Loviisan kaupungin opetussuunnitelma

12.4.2016
Loviisan kaupunki
Päivitetty

Sisällysluettelo

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusjärjestelyt.....	2
2. Keskeiset tavoitteet ja sisällöt	3
3. Oppilaan henkilökohtainen opinto-ohjelma	4
4. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt	5
4.1 Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus.....	5
4.2 Kielitietoinen koulu.....	5
4.3 Luku- ja kirjoitustaidottomat maahanmuuttajat.....	5
4.4 Oppilaan oma äidinkieli	5
4.5 Muut kielet	6
5. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt.....	7
6. Toimintakulttuuri.....	8
6.1 Oppimisympäristöt ja työtavat.....	8
6.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet.....	8
7. Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki.....	10
7.1 Kodin ja koulun yhteistyö	10
7.2 Eriyttäminen ja integrointi.....	10
7.3 Oppilashuolto	11
7.4 Oppilaanohjaus.....	11
7.5 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidolliset keinot	12
8. Oppilaan arviointi	13
9. Todistukset.....	14
10. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana	15
Liitteet:	17

1. Perusopetukseen valmistavan opetuksen lähtökohdat

Maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta säädetään perusopetuslaissa (628/1998).

Perusopetukseen valmistava opetus on vapaaehtoista ja tarkoitettu niille maahanmuuttajataustaisille joko juuri maahan tulleille tai Suomessa syntyneille oppilaille, joiden suomen tai ruotsin kielen taito ja/tai muut valmiudet eivät riitä **esi-** tai perusopetuksen ryhmässä opiskelemiseen. Valmistavassa opetuksessa voi opiskella enintään vuoden.

Opetusta annetaan vuoden aikana 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1 000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä esi- tai perusopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan esi- tai perusopetusta. Opetusta varten ei ole määritelty valtakunnallista tuntijakoa eikä oppimäärää. Oppilailla on oikeus työpäivinä opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen ja oppilaanohjaukseen, sekä riittävään koulunkäynnin tukeen heti tarpeen ilmetessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle.

Opetusryhmät pyritään muodostamaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetussuunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen. Oppilaaksi oton yhteydessä oppilaille pyritään osoittamaan sopiva opetusryhmä, johon häntä ensisijaisesti integroidaan valmistavan opetuksen opettajan ja perusopetuksen opettajien yhteissuunnittelun mukaisesti.

Valmistavan opetuksen aikana oppilaita integroidaan **esi-** tai perusopetukseen, oppilaan ikätasoa vastaaviin suomen- tai ruotsinkielisiin opetusryhmiin oman opinto-ohjelman mukaan oppilaan omassa opinto-ohjelmassa määritellyllä tavalla. Integroinnilla edistetään kotoutumista, suomen tai ruotsin kielen kehittymistä ja oppiaineiden sisältöjen omaksumista.

2. Keskeiset tavoitteet ja sisällöt

Valmistavan opetuksen tehtävä on ensisijaisesti edistää opetukseen osallistuvan oppilaan suomen/ruotsin kielen taitoa, tavoitteena kehittyvä alkeiskielitaito. Opetus tukee myös tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavia valmiuksia perusopetukseen siirtymistä varten.

Oppilaiden laaja-alaista osaamista tuetaan ja eri oppiaineiden opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, oppilaan omassa opinto-ohjelmassa tarkemmin määritellyllä tavalla. Tämä edellyttää valmistavan opetuksen opettajan ja perusopetuksen opettajien yhteistyötä.

Koulun pedagogisissa järjestelyissä ja opetuksessa otetaan huomioon, että oppijat ovat iältään, opiskelunvalmiuksiltaan ja taustaltaan erilaisia ja että oppilaan opetusjärjestelyt suunnitellaan ja opetusta eriytetään oppilaiden ikä- ja kehitysvaiheiden mukaisesti. Opetus edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Lapsilla ja nuorilla, joilla on heikko luku- ja kirjoitustaito, painotetaan näiden taitojen oppimista. Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen ja varmentamiseen varataan riittävästi aikaa. Perusopetukseen siirtyvän luku- ja kirjoitustaidottoman oppilaan riittävästä tuesta huolehditaan. Oppilaan omalla äidinkielellä tuettu opetus edistää eri oppiaineiden sisältöjen omaksumista, ja oppilaan oman äidinkielen opetusta järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Jokaisen oppilaan kieli- ja kulttuuri-identiteettiä tuetaan muutenkin monipuolisesti.

3. Oppilaan henkilökohtainen opinto-ohjelma

Oppilaan oman opinto-ohjelman tavoitteet asetetaan siten, että oppilaat saavat omalle taito- ja ikätasolleen soveltuvaa opetusta. Sisällöt valitaan niin, että ne tukevat arkitilanteista selviytymistä, kotoutumista ja auttavat opiskelijaidentiteetin kehittämisessä.

Loviisassa on käytössä kuntakohtainen lomake henkilökohtaisen opinto-ohjelman laadintaa varten. Henkilökohtainen opinto-ohjelma laaditaan yhteistyössä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Siihen kirjataan mahdollisimman tarkasti

- perustiedot
- oppilaan oppimis- ja koulunkäyntihistoria
- opiskelun lähtökohdat ja opetusjärjestelyt
 - koulunkäyntitaidot
 - oppimisvalmiudet ja opiskelutaidot
 - suomen kielen taito
 - opiskelu perusopetukseen valmistavassa opetuksessa
 - samanaikaisopetus perusopetuksen ryhmässä
 - integrointi perusopetukseen
 - opetuksessa käytettävä materiaali
 - opetuksen järjestäminen ja oppimisen tuki
 - tukiopetuksen sisältö, määrä ja opettaja
 - osa-aikainen erityisopetus
 - oppilashuollon palvelut, vastualueet ja työnjako
 - oppilaan oman äidinkielen opetus
 - koulukuljetus
 - apuvälineet

- kodin ja koulun yhteistyö
- loppuarviointi ennen perusopetukseen siirtymistä
- seuraava koulu tai oppilaitos

Opinto-ohjelma voi olla sisältää oppiainekohtaisia oppimissuunnitelmia ja se voi olla osa kotouttamislain mukaista oppilaan kotoutumissuunnitelmaa.

4. Kielenopetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

4.1 Suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa pääpaino on suomi tai ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus-opinnoissa. Opetuksessa noudatetaan soveltuvin osin ja oppilaan yksilölliset tarpeet huomioiden perusopetuksen suomi tai ruotsi toisena kielenä -oppimäärän opetussuunnitelman perusteita. Opetuksessa käytetään vaihtelevia menetelmiä ja materiaaleja oppilaiden ikäjakauman ja taitotason mukaan. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa suomi tai ruotsi toisena kielenä -opintojen tavoitteena on antaa oppilaille tarvittavat valmiudet siirtyä perusopetukseen, minkä jälkeen siirrytään opiskelemaan Perusopetuksen opetussuunnitelman suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus - perusteiden mukaisesti.

Kehittyvän kielitaidon asteikko, suomi ja ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus

http://www.edu.fi/download/174861_S2_Tasokuvaus.pdf

4.2 Kielitietoinen koulu

On tärkeää huomata, että maahanmuuttajataustainen oppilas ei opi kieltä vain suomi/ruotsi toisena kielenä -oppitunneilla, vaan kaikilla muillakin oppitunneilla. Oppilaan kielitaidon kehittäminen on siksi kaikkien oppiaineiden opettajien tehtävä, ja vaatii opettajilta erityistä huomiota esimerkiksi oppimateriaalien, opetusmenetelmien ja arviointitapojen valinnassa. Käsitteiden avaaminen ja selittäminen sekä monimutkaisten lauserakenteiden selventäminen hyödyttävät paitsi maahanmuuttajataustaisia myös suomea/ruotsia äidinkielenään puhuvia oppilaita.

4.3 Luku- ja kirjoitustaidottomat maahanmuuttajat

Opetuksen pääpaino on luku- ja kirjoitustaidon oppimisessa sekä niissä perusasioissa, jotka tukevat arkitilanteissa selviytymistä ja kotoutumista. Luku- ja kirjoitustaidon omaksumiseen on varattava riittävän pitkä aika, ennen kuin nuori pystyy täysipainoisesti aloittamaan varsinaisia eri aineiden opintoja. Kun ymmärtävä kielitaito on kehittynyt riittävästi, luku- ja kirjoitustaidon puute ei ole este perusopetuksen taide- ja taitoaineiden opetukseen integroinnille.

4.4 Oppilaan oma äidinkieli

Oppilaan oman äidinkielen opetuksen tavoitteena on tukea ja edistää äidinkielen hallintaa, kulttuuritaustan tuntemusta ja kulttuuri-identiteetin kehittymistä. Oman äidinkielen hyvä hallinta luo edellytyksiä myös suomen/ruotsin kielen oppimiselle ja tällä kielellä tapahtuvalle muulle oppimisille. Oppilaille järjestetään opetusta mahdollisuuksien mukaan.

Oppilaan oman äidinkielen hallintaa ja sen säilymistä tuetaan myös eri tavoin yhteistyössä perheen kanssa.

4.5 Muut kielet

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin sisältyy oppilaiden vieraan kielen opetuksen tavoitteet. Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa noudatetaan näitä opetussuunnitelman perusteita soveltuvin osin. Oppilaan kielelliset valmiudet ratkaisevat, missä määrin hänen omaan opinto-ohjelmaansa voidaan sisällyttää vieraiden kielten opiskelua perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana, ja on suotavaa, että hänet integroidaan kielen tunneilla perusopetuksen ryhmään. Oppilaan vieraan kielen opinnot järjestetään kunnan kieliohjelman mukaisesti.

5. Muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Valmistavan opetuksen lähtökohtana ovat oppilaan aikaisemmat opinnot ja kulttuuritausta. Opetuksessa hyödynnetään oppilaan tietämystä oman kieli- ja kulttuurialueensa luonnosta, elämäntavoista, historiasta ja yhteiskunnasta, kielistä ja kulttuureista. Valmistavan opetuksen aikana muiden oppiaineiden opetuksen tavoitteet ja sisällöt noudattavat soveltuvin osin perusopetuksen opetussuunnitelman vuosiluokkatasoisia tavoitteita ja keskeisiä sisältöjä. Sisältöjä suunniteltaessa painotetaan kunkin oppiaineen keskeistä käsitteistöä, työtapoja ja välineiden käyttöä ja huolehditaan siitä, että oppilas saa tarvittaessa mahdollisuuden aikaisempien vuosiluokkien keskeisten asioiden omaksumiseen.

Omalla äidinkielellä annettu opetus ja tuki edistää oppilaan opiskelua ja kotoutumista. Omakielisen opetuksen ja tuen avulla saatu lisätieto oppilaan osaamisen tasosta auttaa muiden oppiaineiden tavoitteiden asettamisessa. Näin oppilas voi edistyä aineopinnoissaan, vaikka suomen/ruotsin kielen taidot kehittyisivätkin muita taitoja hitaammin. Omakielistä opetusta ja tukea annetaan oppilaan tarpeiden ja mahdollisuuksien mukaan.

6. Toimintakulttuuri

Koska perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaat tulevat hyvinkin erilaisista kulttuureista, on tärkeää luoda ja kehittää yhteistä toimintakulttuuria, joka rakentuu oppivan yhteisön periaatteille. Se tukee kaikkien yhteisön jäsenten hyvinvointia ja oppimista. Se on jatkuvan kehittämisen kohde ja osa koko koulun toimintakulttuuria. Perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuurin määrittelemisessä voidaan hyödyntää myös Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita 2014.

6.1 Oppimisympäristöt ja työtavat

Valmistavassa opetuksessa harjoitellaan erilaisia opiskelumenetelmiä ja informaatioteknologian käyttöä sekä hyödynnetään kokemuksellisia oppimisympäristöjä sekä monipuolisia ja toiminnallisia opetusmenetelmiä ja työtapoja. Monipuoliset oppimisympäristöt ja kommunikaatiotilanteet tarjoavat oppilaalle mielekkäitä ja vaihtelevia mahdollisuuksia käyttää kieltä ja kehittävät oppilaan kykyä toimia sekä itsenäisenä yksilönä että yhteisön jäsenenä. Oppimisympäristöt tutustuttavat oppilasta myös suomalaiseen kulttuuriin ja edistävät hänen kotoutumistaan lähiympäristöön sekä laajemmin suomalaiseen yhteiskuntaan.

Integrointi perusopetusryhmään aloitetaan, kun oppilaan aikaisemmat tiedot ja taidot sekä kielitaito katsotaan riittäviksi, aloittaen taito- ja taideaineista. Integroinnilla pyritään edistämään oppilaan kielitaidon kehittämistä, sosiaalisten suhteiden solmimista ja näiden oppiaineiden sisältöjen omaksumista. Integrointi kielitietoisin työtavoin on olennaista kunkin oppiaineen hahmottamisessa ja vuosiluokkatasoisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Välitunnit ovat osa koulupäivää ja valmistavan opetuksen oppilaalle annetaan tarvittaessa ohjausta leikki- ja vuorovaikutustilanteissa. Valmistavan alkuopetuksen luokkatila pyritään sijoittamaan mahdollisimman lähelle yhteistyöluokkia, jotta kouluun kotoutuminen ja integrointi koulun muiden ryhmien kanssa ovat mahdollisimman sujuvaa. Oppilasta rohkaistaan kanssakäymiseen koulun muiden oppilaiden ja erityisesti ikäistensä kanssa.

6.2 Opetuksen eheyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet

Opetuksen eheyttäminen on tärkeä osa perusopetukseen valmistavan opetuksen toimintakulttuuria. Sen tavoitteena on auttaa oppilaita yhdistämään suomen tai ruotsin kielen sekä eri oppiaineiden tietoja ja taitoja sekä jäsentämään niitä mielekkäiksi kokonaisuuksiksi vuorovaikutuksessa toisten kanssa. Kokonaisuuksien tarkastelu ja tiedonaloja yhdistelevät, tutkivat työskentelyjaksot ohjaavat oppilaita soveltamaan tietojään ja tuottavat kokemuksia osallistumisesta tiedon yhteisölliseen rakentamiseen. Oppilaat voivat näin hahmottaa koulussa opiskeltavien asioiden merkitystä oman elämän ja yhteisön sekä yhteiskunnan ja ihmiskunnan kannalta. Samalla he saavat aineksia maailmankuvansa laajentamiseen ja jäsentämiseen.

Monialaisten oppimiskokonaisuuksien suunnittelussa ja toteuttamisessa hyödynnetään paikallisia voimavaroja ja mahdollisuuksia. Oppimiskokonaisuudet tarjoavat hyvän tilaisuuden koulun ja muun yhteiskunnan väliselle yhteistyölle. Käsiteltävien asioiden paikallisuus, ajankohtaisuus ja yhteiskunnallinen merkittävyys luovat lisämotivaatiota sekä opettajille että oppilaille. Oppimiskokonaisuuksien sisällöiksi etsitään toimintakulttuurin periaatteiden mukaisia, oppilaita kiinnostavia sekä oppiaineiden ja opettajien väliseen yhteistyöhön soveltuvia teemoja. Niiden

opiskelussa käytetään suomen tai ruotsin kielen taitoa kehittäviä sekä eri oppiaineille ominaisia tarkastelutapoja, käsitteitä ja menetelmiä.

7. Opiskelun ja hyvinvoinnin tuki

Perusopetukseen valmistava opetus ohjaa tunnistamaan eri kulttuureja yhdistäviä hyvän elämän arvoja ja periaatteita. Opiskelu vahvistaa opiskelijan tietoa ja vuorovaikutustaitoa toimia kulttuurisesti monimuotoisessa yhteiskunnassa sekä kartuttaa oppilaan kulttuurienvälistä toimintakykyä.

Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa huolehditaan kokonaisvaltaisesti oppilaan hyvinvoinnista. Näiden määrittelyssä voidaan soveltuvin osin hyödyntää perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita. Jos perusopetukseen valmistavan opetuksen aikana selviää oppilaan tarve oppimisen ja koulunkäynnin tukeen, tuki annetaan oppilaalle parhaiten soveltuvalla tavalla.

7.1 Kodin ja koulun yhteistyö

Opetuksen järjestäjä luo edellytykset kodin ja koulun yhteistyölle. Yhteistyön lähtökohtana on osapuolten yhdenvertainen ja tasa-arvoinen kunnioitus ja kohtelu. Tavoitteena on vuoropuhelun aikaansaaminen oppilaan kasvun ja oppimisen tukemiseksi. Kodin ja koulun yhteistyössä otetaan huomioon perheiden kieli- ja kulttuuritausta. Huoltajille annetaan tietoa suomalaisesta koulusta ja koulutusjärjestelmästä, opetussuunnitelmasta, oppilaan arvioinnista, opetusmenetelmistä ja perusopetukseen valmistavassa opetuksessa käytettävästä oppilaan omasta opinto-ohjelmasta. Perheille annetaan tietoa perusopetukseen siirtymisestä sekä jatko-opintomahdollisuuksista perusopetuksen jälkeen. Lisäksi huoltajille annetaan tiedot suomalaisen koulu-, sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmän tukitoimien saatavuudesta, menetelmistä ja käytännöistä. Huoltajat ovat ensisijaisessa asemassa selvitettäessä oppilaan aiempia vaiheita ja kouluhistoriaa. Tarvittaessa on huolehdittava tulkkauksen järjestämisestä.

7.2 Eriyttäminen ja integrointi

Valmistava opetus pyritään järjestämään niin, että oppilaiden väliset erot otetaan huomioon eriyttämällä opetusta. Eriyttäminen tarkoittaa käytännössä ennen kaikkea sisältöjen valintaa sekä tarkoituksenmukaisia opetusjärjestelyitä. On tärkeää, että jokainen oppilas saa oman taitotasonsa mukaisia ja sopivan haastavia tehtäviä. Myös mahdolliset oppimisvaikeudet on tärkeä selvittää, jotta tuen tarve voidaan ottaa huomioon. Oppilaalle annetaan tarvittaessa tukiovetusta, oppilashuollollisia tukitoimenpiteitä sekä osa-aikaista erityisopetusta. Jos annettu tuki ei riitä, on tarpeen kartoittaa oppilaan erityisen tuen tarve.

Oppilaalle tulee mahdollisimman varhain valita yhdessä rehtorin tai apulaisrehtorin kanssa perusopetuksen kotiluokka tai sopiva opetusryhmä, johon hän integroituu ja lopulta siirtyy valmistavan opetuksen jälkeen. Integraatio edellyttää valmistavan opettajan ja perusopetuksen opettajien välistä jatkuvaa yhteistyötä. Vastuu integraation toteutumisesta ja oppilaan siirtymisestä perusopetuksen ryhmään on rehtorilla. Erityisesti ylä- ja alakoulun nivelvaiheeseen saapuvan oppilaan luokka/opetusryhmätasoksi voidaan valita vuotta alempi taso oppilaan tulevien opintojen sujumisen kannalta.

7.3 Oppilashuolto

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaalla on oikeus maksuttomaan oppilashuoltoon. Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Valmistavassa opetuksessa kiinnitetään erityistä huomioita oppilaiden tuen tarpeiden varhaiseen tunnistamiseen ja tukitoimet aloitetaan heti tarpeen ilmetessä yhteistyössä oppilashuoltohenkilöstön ja huoltajien kanssa.

Yhteisöllinen oppilashuolto on osa perusopetukseen valmistavan opetuksen yhteisöllistä toimintakulttuuria ja ensisijainen tapa toteuttaa oppilashuoltoa. Yhteisöllinen oppilashuolto on ennalta ehkäisevää ja sen tehtävänä on vahvistaa osallisuuden, huolenpidon ja turvallisuuden ilmapiiriä perusopetukseen valmistavassa opetuksessa. Oppilaita ohjataan arvostamaan sekä omaa että ympäristön kulttuurista, kielellistä ja katsomuksellista monimuotoisuutta.

Oppilashuoltotyötä ohjaa oppilaan edun ensisijaisuus. Yksilökohtaista oppilashuoltoa toteutetaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan suostumuksella. Oppilaan yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet otetaan huomioon valmistavan opetuksen arjessa sekä tarvittavan tuen suunnittelussa ja toteutuksessa. Työssä turvataan oppilaan ja huoltajan osallisuus, työskentelyn luottamuksellisuus sekä kunnioittava vuorovaikutus. Osallisuuden varmistamiseksi huolehditaan tarvittavista tulkitsemispalveluista.

Monialainen yhteistyö on perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilashuollossa tärkeää. Oppilashuolto järjestetään opetus-, sosiaali- ja terveystoimen yhteistyönä siten, että siitä muodostuu toimiva kokonaisuus. Oppilashuoltoa toteutetaan yhteistyössä oppilaan, huoltajan sekä tarvittaessa muiden yhteistyökumppaneiden kuten perheen kotoutumissuunnitelmasta vastaavan tahon kanssa. Oppilashuollon toimintatavoista ja palveluista tiedotetaan suunnitelmallisesti. Huoltajille annetaan tietoa myös suomalaisen koulutusjärjestelmän sekä sosiaali- ja terveydenhuollon toimintatavoista ja saatavuudesta.

7.4 Oppilaanohjaus

Opetussuunnitelmassa määritellään, miten oppilaanohjaus valmistavassa opetuksessa toteutetaan. Ohjausta toteutetaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa kuvattujen ohjaustoiminnalle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Oppilaanohjauksen tarkoituksena on kehittää oppilaan oppimisvalmiuksia ja tukea hänen sosiaalista kasvuaan sekä ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia. Oppilaan opiskelua valmistavassa opetuksessa tuetaan oppilaanohjauksella siten, että opiskelutaidot ja elämänsuunnittelun kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot kehittyvät.

Perusopetukseen siirtymistä suunniteltaessa tulee huolehtia siitä, että tieto oppilaan valmiuksista ja edistymisestä valmistavassa opetuksessa siirtyy seuraavan kouluun. Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan mahdollisuus tutustua ajoissa tulevaan kouluun. Valmistavan opetuksen oppilaanohjauksessa tulee kiinnittää huomiota myös siihen, että oppilaalla on käsitys omista mahdollisuuksistaan jatko-opinnoissa ja työelämässä.

7.5 Kasvatuskeskustelut ja kurinpidolliset keinot

Valmistavan opetuksen oppilaita koskevat koulun yleiset kurinpidolliset menettelytavat, kuitenkin kulttuuriset seikat huomioiden. Toimenpiteistä tulee tiedottaa oppilaille ja huoltajille.

8. Oppilaan arviointi

Opetussuunnitelmassa määrätään valmistavaan opetukseen osallistuvien arvioinnista sekä heille annettavasta todistuksesta. Arvioinnin tulee olla ohjaavaa, kannustavaa ja monipuolista. Oppilaan edellytyksiä itsearviointiin kehitetään. Arvioinnin avulla valmistavan opetuksen oppilaalle annetaan kuva myös perusopetuksen vaatimuksista. Arvioinnin periaatteista, tavoitteista ja menetelmistä tulee kertoa sekä oppilaalle että hänen huoltajilleen. Oppilaan suomen tai ruotsin kielen taitoa arvioidaan kielitaidon tasojen kuvausasteikolla. (liite). Perusopetukseen valmistavassa opetuksessa ei käytetä numeroarvostelua. Arvioinnin suorittavat yhteistyössä kaikki oppilasta opettavat opettajat. Arviointi perustuu jatkuvaan ja monipuoliseen havainnointiin ja näyttöön.

9. Todistukset

Perusopetukseen valmistavan opetuksen päätteeksi oppilaalle annetaan osallistumistodistus. Todistukseen merkitään opiskellut oppiaineet, niiden laajuus ja opetuksen sisältö. Todistuksessa kuvataan sanallisesti oppilaan edistymistä valmistavan opetuksen ryhmässä.

10. Perusopetuksen oppimäärään sisältyvien opintojen suorittaminen valmistavan opetuksen aikana

Perusopetukseen valmistavan opetuksen oppilaan omaan opinto-ohjelmaan voi kuulua perusopetuksen oppimäärän mukaisia eri oppiaineiden opintoja. Oppilas voi saada todistuksen edellä mainittujen opintojen hyväksytystä suorittamisesta osallistumalla perusopetuslaissa (38 §) tarkoitettuun erityiseen tutkintoon. Erityisessä tutkinnossa selvitetään eri tavoin, vastaavatko oppilaan tiedot ja taidot perusopetuksen oppimäärän mukaisia tietoja ja taitoja kyseisessä oppiaineessa. Tutkintoon osallistuvan oppilaan osaamista arvioidaan suhteessa vuoden 2014 perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määriteltyihin ja paikallisessa opetussuunnitelmassa tarkennettuihin eri oppiaineiden tavoitteisiin. Oppilaan osaamisen tason määrittelyssä käytetään apuna perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 sisältyviä hyvän osaamisen kuvauksia ja päättöarvioinnin kriteerejä. Erityisessä tutkinnossa voidaan suorittaa oppiaineen koko oppimäärä tai osia siitä, kuten jonkin vuosiluokan oppimäärä. Erityisessä tutkinnossa käytettäviä todistuksia koskevat määräykset sisältyvät perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2014.

Liitteet:

opinto-ohjelma

todistukset

kielen taitotasoasteikko http://www.edu.fi/download/174861_S2_Tasokuvaus.pdf

Päivitetty 12.4.2016

Kirsi-Marja Agge, Carina Stenbacka